Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

zo 14. novembra 2018 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Pristúpenie nových členských štátov – Chorvátska republika – Prechodné opatrenia – Slobodné poskytovanie služieb – Smernica 96/71/ES – Vysielanie pracovníkov – Vysielanie chorvátskych štátnych príslušníkov a štátnych príslušníkov tretích štátov do Rakúska prostredníctvom podniku so sídlom v Taliansku“

Vo veci C-18/17

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd, Rakúsko) z 13. decembra 2016 a doručený Súdnemu dvoru 16. januára 2017, ktorý súvisí s konaním:

Danieli & C. Officine Meccaniche SpA,

Dragan Panic,

Ivan Arnautov,

Jakov Mandic,

Miroslav Brnjac,

Nicolai Dorassevitch,

Alen Mihovic

proti

Regionale Geschäftsstelle Leoben des Arbeitsmarktservice,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda štvrtej komory M. Vilaras, vykonávajúci funkciu predsedu tretej komory, sudcovia J. Malenovský, L. Bay Larsen (spravodajca), M. Safjan a D. Šváby,

generálny advokát: N. Wahl,

tajomník: C. Strömholm, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 28. februára 2018,

* Jazyk konania: nemčina.

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Danieli & C. Officine Meccaniche SpA., ako aj páni D. Panic, I. Arnautov, J. Mandic, M. Brnjac, N. Dorassevitch a A. Mihovic, v zastúpení: E. Oberhammer, Rechtsanwalt,

– rakúska vláda, v zastúpení: G. Hesse, splnomocnený zástupca,

– nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze a D. Klebs, splnomocnení zástupcovia,

– holandská vláda, v zastúpení: M. Bulterman a J. Langer, splnomocnení zástupcovia,

– Európska komisia, v zastúpení: M. Kellerbauer a L. Malferrari, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 26. apríla 2018,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 56 a 57 ZFEÚ, kapitoly 2 bodov 2 a 12 prílohy V Aktu o podmienkach pristúpenia Chorvátskej republiky a o úpravách Zmluvy o Európskej únii, Zmluvy o fungovaní Európskej únie a Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 112, 2012, s. 21, ďalej len „akt o pristúpení Chorvátska“), ako aj smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb (Ú. v. ES L 18, 1997, s. 1; Mim. vyd. 05/002, s. 431).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi podnikom Danieli & C. Officine Meccaniche SpA (ďalej len „Danieli“), ktorá je talianskou spoločnosťou, a štyrmi chorvátskymi štátnymi príslušníkmi, jedným ruským a jedným bieloruským štátnym príslušníkom na jednej strane a Regionale Geschäftsstelle Leoben des Arbeitsmarktservice (Regionálny úrad práce Leoben, Rakúsko), orgánom podriadeným Spolkovému ministrovi práce, sociálnych vecí a ochrany spotrebiteľov, na druhej strane vo veci vysielania týchto pracovníkov.

Právny rámec

Právo Únie

Akt o pristúpení Chorvátska,

3 Článok 18 aktu o pristúpení Chorvátska stanovuje:

„Opatrenia uvedené v prílohe V sa vo vzťahu k Chorvátsku uplatňujú za podmienok stanovených v uvedenej prílohe.“

4 Príloha V aktu o pristúpení Chorvátska je nazvaná „Zoznam podľa článku 18 aktu o pristúpení: prechodné opatrenia“ a kapitola 2 tejto prílohy s nadpisom „Voľný pohyb osôb“ stanovuje vo svojich bodoch 1, 2 a 12:

„1. Článok 45 a článok 56 prvý odsek ZFEÚ sa plne uplatňujú vo vzťahu k slobode pohybu pracovníkov a slobode poskytovať služby zahrňujúce dočasný pohyb pracovníkov v zmysle článku 1 smernice 96/71/ES medzi Chorvátskom na jednej strane a každým zo súčasných členských štátov na strane druhej, iba ak v prechodných ustanoveniach v bodoch 2 až 13 nie je uvedené inak.

2. Odchylne od článkov 1 až 6 nariadenia [Európskeho parlamentu a Rady] (EÚ) č. 492/2011 z 5. apríla 2011 o slobode pohybu pracovníkov v rámci Únie (Ú. v. EÚ L 141, 2011, s. 1)] a do uplynutia obdobia dvoch rokov odo dňa pristúpenia budú súčasné členské štáty uplatňovať vnútroštátne opatrenia alebo opatrenia vyplývajúce z dvojstranných dohôd, ktorými sa upravuje prístup chorvátskych štátnych príslušníkov na ich trhy práce. Súčasné členské štáty môžu naďalej uplatňovať tieto opatrenia do uplynutia obdobia piatich rokov odo dňa pristúpenia.

…

12. S cieľom čeliť závažnému narušeniu trhu práce Nemecka a Rakúska v určitých citlivých odvetviach služieb alebo jeho ohrozeniu, ktoré môže vzniknúť v niektorých regiónoch ako dôsledok nadnárodného poskytovania služieb v zmysle článku 1 smernice 96/71/ES, môžu sa Nemecko a Rakúsko, pokiaľ na základe vyššie uvedených prechodných opatrení uplatňujú na voľný pohyb chorvátskych pracovníkov vnútroštátne opatrenia alebo opatrenia vyplývajúce z dvojstranných zmlúv, po upovedomení Komisie v súvislosti s poskytovaním služieb obchodnými spoločnosťami usadenými v Chorvátsku odchýliť od článku 56 prvého odseku ZFEÚ na účely obmedzenia dočasného pohybu pracovníkov, ktorých právo prijať prácu v Nemecku alebo Rakúsku podlieha vnútroštátnym opatreniam.

Zoznam odvetví služieb, na ktoré sa môže vzťahovať táto odchýlka:

…

– v Rakúsku:

Odvetvie	Kód NACE (*), pokiaľ nie je uvedené inak
…	
Stavebníctvo vrátane príbuzných odborov	45.1 až [45].4 Činnosti uvedené v prílohe k smernici 96/71/ES
…	

(*) NACE: pozri 31990 R 3037: nariadenie Rady (EHS) č. 3037/90 z 9. októbra 1990 o štatistickej klasifikácii ekonomických činností v Európskom spoločenstve [(Ú. v. ES L 293, 1990, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 177)].

…

Účinok uplatňovania tohto odseku nepovedie k sprísneniu podmienok dočasného pohybu pracovníkov v súvislosti s nadnárodným poskytovaním služieb medzi Nemeckom alebo Rakúskom a Chorvátskom oproti podmienkam ku dňu podpisu zmluvy o pristúpení.“

5 Kódy NACE 45.1 až 45.4 znejú:

„– 45.			Stavebníctvo
	45.1		Príprava staveniska
		45.11	Demolácie a búranie budov; zemné práce
		45.12	Prieskumné vrty
	45.2		Výstavba celých stavieb alebo ich častí; stavebné inžinierstvo
		45.21	Všeobecná výstavba budov a stavebné inžinierske práce
		45.22	Montáž strešnej krytiny a rámov
		45.23	Výstavba diaľnic, ciest, letísk a športových zariadení
		45.24	Výstavba vodných diel
		45.25	Ostatné špecializované stavebné práce
	45.3		Stavebná inštalácia
		45.31	Inštalácia elektrických vedení a príslušenstva
		45.32	Izolačné práce
		45.33	Inštalačné práce
		45.34	Ostatná stavebná inštalácia
	45.4		Kompletizačné a dokončovacie práce
		45.41	Omietanie
			45.42 Stolárske práce
			45.43 Obkladanie stien a kladenie dlážkových krytín
			45.44 Maliarske a sklenárske práce
			45.45 Ostatné kompletizačné a dokončovacie práce“

Smernica 96/71

6 Článok 1 smernice 96/71 stanovuje:

„1. Táto smernica sa uplatňuje na podniky zriadené v členskom štáte, ktoré v rámci poskytovania nadnárodných služieb vysielajú pracovníkov, v súlade s odsekom 3, na územie členského štátu.

…

3. Táto smernica platí vtedy, ak podniky uvedené v odseku 1 prijmú niektoré z nasledovných nadnárodných opatrení:

a) vysielanie pracovníkov na územie členského štátu v réžii a pod vedením podniku na základe zmluvy uzavretej medzi vysielajúcim podnikom a stranou pôsobiacou na území daného členského štátu, pre ktorú sú služby určené, za predpokladu, že medzi vysielajúcim podnikom a jeho pracovníkom existuje počas doby vyslania pracovnoprávny vzťah,

alebo

b) vysielanie pracovníkov do organizácie alebo podniku v skupinovom vlastníctve na území členského štátu, za predpokladu, že medzi vysielajúcim podnikom a jeho pracovníkom existuje počas doby vyslania pracovnoprávny vzťah,

c)

alebo prenájom pracovníkov zo strany podniku, ktorý je dočasným zamestnávateľom alebo sprostredkovateľskou agentúrou, užívateľskému podniku zriadenému alebo činnému na území členského štátu za predpokladu, že medzi takým dočasným zamestnávateľom alebo sprostredkovateľom práce a jeho pracovníkom existuje počas doby vyslania pracovnoprávny vzťah.

4. Podnikom založeným v inom ako členskom štáte nesmú byť poskytnuté výhodnejšie podmienky, než podnikom zriadeným v členskom štáte.“

7 Príloha smernice 96/71 stanovuje:

„Činnosti uvedené v článku 3 ods. 1, druhá zarážka, zahrnujú všetky stavebné práce týkajúce sa konštrukcie, opráv, údržby, prestavby alebo demolácie budov a osobitne týchto prác:

1. Hĺbenie (výkopy)

2. Zemné práce (premiestňovanie zeminy)

3. Vlastné stavebné práce

4. Montáž a demontáž prefabrikovaných dielcov

5. Interiérové alebo inštalačné práce

6. Úpravy

7. Renovačné práce

8. Opravy

9. Rozoberanie (demontáž)

10. Demolačné práce

11. Údržba

12. Maliarske a čistiace práce v rámci údržby

13. Rekonštrukcie“

Rakúske právo

8 § 18 Ausländerbeschäftigungsgesetz (zákon o zamestnávaní cudzincov, BGBl. 218/1975), v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej (BGBl. I, 72/2013, ďalej len „AuslBG“), stanovuje:

„Zahraniční pracovníci vyslaní podnikom

Podmienky zamestnávania, súhlas s vyslaním

1. Cudzinci pracujúci na vnútroštátnom území pre zahraničného zamestnávateľa, ktorý nemá sídlo na spolkovom území, potrebujú pracovné povolenie, ak ďalej nie je stanovené inak. Ak tieto práce netrvajú dlhšie ako šesť mesiacov, cudzinci potrebujú súhlas s vyslaním, ktorý možno vydať nanajvýš na štyri mesiace.

…

12. Cudzinci, ktorých podnik so sídlom na území iného členského štátu Európskeho hospodárskeho priestoru [(EHP)] vyšle na plnenie dočasných pracovných úloh do Rakúska, nepotrebujú pracovné povolenie alebo súhlas s vyslaním, ak:

(1) sú nad rámec doby vyslania do Rakúska zamestnaní v súlade so zákonom v štáte sídla vysielajúceho podniku a ak majú s vysielajúcim podnikom uzatvorený pracovný pomer v súlade so zákonom, a

(2) ak sa dodržia rakúske mzdové a pracovné podmienky podľa § 7b ods. 1 bodov 1 až 3 a § 7b ods. 2 Arbeitsvertragsrechts-Anpassungsgesetz, [zákon o úprave pracovných zmlúv, BGBl. 459/1993], ako aj právna úprava v oblasti sociálneho zabezpečenia.

Ústredný koordinačný úrad spolkového ministerstva financií pre kontrolu nelegálneho zamestnávania je podľa [AuslBG] a zákona, ktorým sa mení právna úprava v oblasti pracovných zmlúv, povinný postúpiť príslušnému regionálnemu úradu práce hlásenie o zamestnaní vyslaných cudzincov podľa § 7b ods. 3 a 4 zákona, ktorým sa mení právna úprava v oblasti pracovných zmlúv, bez zbytočného odkladu. Regionálny úrad práce je v priebehu dvoch týždňov od doručenia hlásenia povinný potvrdiť podniku a objednávateľovi, ktorý využíva pracovný výkon, splnenie daných podmienok (potvrdenie o vyslaní pracovníkov v rámci EÚ) alebo pri nesplnení podmienok vyslanie zakázať. Ak sú splnené podmienky, môže bez ohľadu na ohlasovaciu povinnosť podľa § 7b ods. 3 a 4 zákona, ktorým sa mení právna úprava v oblasti pracovných zmlúv, výkon práce začať aj bez potvrdenia o vyslaní pracovníkov v rámci Únie.“

9 § 32a AuslBG stanovuje:

„Prechodné ustanovenia v súvislosti s rozšírením Európskej únie

1. Štátnym príslušníkom tých členských štátov Európskej únie, ktoré pristúpili k Európskej únii 1. januára 2007 na základe Zmluvy [medzi Belgickým kráľovstvom, Českou republikou, Dánskym kráľovstvom, Spolkovou republikou Nemecko, Estónskou republikou, Helénskou republikou, Španielskym kráľovstvom, Francúzskou republikou, Írskom, Talianskou republikou, Cyperskou republikou, Lotyšskou republikou, Litovskou republikou, Luxemburským veľkovojvodstvom, Maďarskou republikou, Maltskou republikou, Holandským kráľovstvom, Rakúskou republikou, Poľskou republikou, Portugalskou republikou, Slovinskou republikou, Slovenskou republikou, Fínskou republikou, Švédskym kráľovstvom, Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska (členské štáty Európskej únie) a Bulharskou republikou a Rumunskom] o pristúpení Bulharskej republiky a Rumunska k Európskej únii [Ú. v. EÚ L 157, 2005, s. 11)], neprináleží sloboda pohybu pracovníkov

v zmysle článku 1 ods. 2 bodu 1, pokiaľ nie sú rodinnými príslušníkmi štátneho príslušníka iného členského štátu EHP s právom na pobyt na základe práva Spoločenstva v súlade s § 52 ods. 1 bodmi 1 až 3 Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz [zákon o usadení sa a pobyte].

…

11. Podľa zmluvy medzi [medzi Belgickým kráľovstvom, Bulharskou republikou, Českou republikou, Dánskym kráľovstvom, Spolkovou republikou Nemecko, Estónskou republikou, Írskom, Helénskou republikou, Španielskym kráľovstvom, Francúzskou republikou, Talianskou republikou, Cyperskou republikou, Lotyšskou republikou, Litovskou republikou, Luxemburským veľkovojvodstvom, Maďarskou republikou, Maltskou republikou, Holandským kráľovstvom, Rakúskou republikou, Poľskou republikou, Portugalskou republikou, Rumunskom, Slovinskou republikou, Slovenskou republikou, Fínskou republikou, Švédskym kráľovstvom, Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska (členskými štátmi Európskej únie) a Chorvátskou republikou] o pristúpení Chorvátskej republiky k Európskej únii [(Ú. v. EÚ L 112, 2012, s. 10)], sa odo dňa pristúpenia Chorvátskej republiky k Únii odseky 1 až 9 vzťahujú *mutatis mutandis* na štátnych príslušníkov Chorvátskej republiky a na zamestnávateľov so sídlom v Chorvátskej republike.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

10 Podnik Danieli prijal objednávku od jedného rakúskeho podniku na postavenie valcovne drôtu v Rakúsku. Tento podnik, ktorý je talianskou spoločnosťou, chcel na vykonanie danej objednávky použiť najmä štyroch chorvátskych pracovníkov, jedného ruského a jedného bieloruského pracovníka.

11 Daný podnik bol súčasťou skupiny podnikov, do ktorej patril aj chorvátsky podnik Danieli Systec d.o.o., zamestnávateľ týchto chorvátskych pracovníkov, ako aj ďalší taliansky podnik Danieli Automation SpA, ktorý bol zamestnávateľom daných ruských a bieloruských pracovníkov.

12 Uvedení chorvátski pracovníci boli pridelení podniku Danieli, ale zostali zamestnancami daného chorvátskeho podniku a mali sociálne poistenie v Chorvátsku. Pokiaľ ide o ruského a bieloruského pracovníka, boli pridelení podniku Danieli, no zostali zamestnaní podnikom Danieli Automation SpA a počas plnenia svojich úloh v Rakúsku boli sociálne poistení v Taliansku.

13 Dňa 18. januára 2016 Danieli oznámil na základe § 18 ods. 12 AuslBG údaje o týchto pracovníkoch Zentrale Koordinationsstelle für die Kontrolle illegaler Beschäftigung (Ústredný koordinačný úrad pre kontrolu nelegálneho zamestnávania, Rakúsko) a predložil žiadosti o potvrdenie vyslania daných pracovníkov v rámci Únie.

14 V neskoršom liste Danieli uviedol, že nebol zamestnávateľom týchto pracovníkov, ale že mu boli poskytnutí vyššie uvedeným talianskym a chorvátskym podnikom na účely realizácie projektu výstavby valcovne drôtu v Rakúsku.

15 Regionálny úrad práce Leoben zamietol žiadosti o potvrdenie uvedeného vyslania v súlade s § 18 ods. 12 AuslBG a nepovolil vyslanie dotknutých pracovníkov.

16 Žaloby, ktoré boli podané na Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Rakúsko) proti rozhodnutiam o zamietnutí týchto žiadostí, boli zamietnuté. Tento súd uviedol, že podľa článku 1 ods. 3 písm. a) smernice 96/71 sa vyžaduje, aby „medzi vysielajúcim podnikom a… pracovníkom exist[oval] počas doby vyslania pracovnoprávny vzťah“. Takýto vzťah však v prejednávanej veci údajne neexistoval, pretože uvedení pracovníci neboli zamestnaní podnikom Danieli.

17 Danieli a dotknutí pracovníci podali na Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd, Rakúsko) opravný prostriedok „Revision“ proti rozsudkom, ktoré vydal Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd).

18 Za týchto podmienok Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd, Rakúsko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Majú sa články 56 a 57 ZFEÚ, smernica [96/71] a body 2 a 12 kapitoly 2 [s názvom ‚Voľný pohyb osôb‘] prílohy V [aktu o pristúpení Chorvátska] vykladať v tom zmysle, že [Rakúska republika] má právomoc obmedziť vysielanie pracovníkov, ktorých zamestnáva spoločnosť so sídlom v Chorvátsku, požiadavkou pracovného povolenia, ak sa toto vyslanie uskutoční pridelením pracovníkov spoločnosti so sídlom v Taliansku na účely poskytnutia služby talianskou spoločnosťou v Rakúsku a činnosť chorvátskych pracovníkov pre taliansku spoločnosť pri výstavbe valcovne drôtu v Rakúsku sa obmedzuje na poskytnutie tejto služby v Rakúsku a medzi týmito pracovníkmi a talianskou spoločnosťou nie je pracovný pomer?

2. Majú sa články 56 a 57 ZFEÚ a smernica [96/71] vykladať v tom zmysle, že [Rakúska republika] má právomoc obmedziť vyslanie ruského a bieloruského pracovníka, ktorých zamestnáva spoločnosť so sídlom v Taliansku, požiadavkou pracovného povolenia, ak sa toto vyslanie uskutoční pridelením pracovníkov druhej spoločnosti so sídlom v Taliansku na účely poskytnutia služby druhou spoločnosťou v Rakúsku a činnosť ruského a bieloruského pracovníka pre druhú spoločnosť sa obmedzuje na poskytnutie služby v Rakúsku a medzi pracovníkmi a druhou spoločnosťou nie je pracovný pomer?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej prejudiciálnej otázke

19 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa články 56 a 57 ZFEÚ, príloha V kapitola 2 ods. 2 a 12 aktu o pristúpení Chorvátska a smernica 96/71 majú vykladať v tom zmysle, že Rakúska republika má právo obmedziť vyslanie chorvátskych pracovníkov zamestnaných podnikom so sídlom v Chorvátsku požiadavkou pracovného povolenia, pokiaľ k vyslaniu týchto pracovníkov dôjde ich pridelením podniku usadenému v Taliansku na účely poskytnutia služby daným talianskym podnikom v Rakúsku a pokiaľ neexistuje pracovnoprávny vzťah medzi týmito pracovníkmi a týmto posledným uvedeným podnikom.

20 Na úvod treba pripomenúť, že v situácii predstavujúcej základ prvej otázky taliansky podnik Danieli požiadal príslušný regionálny úrad práce o potvrdenie vyslania bez pracovného povolenia štyroch chorvátskych pracovníkov, ktorí mu boli poskytnutí od chorvátskeho podniku a ktorých mal v úmysle prideliť na stavbu valcovne drôtu v Rakúsku. Táto žiadosť bola zamietnutá na základe toho, že pre týchto pracovníkov sa vyžaduje pracovné povolenie.

21 Vzniká otázka, či právo Únie bráni požiadavke, podľa ktorej sa vyžaduje získanie takého pracovného povolenia.

22 V tejto súvislosti treba uviesť, že podnik, akým je Danieli, ktorý je usadený v členskom štáte, v tomto prípade Talianskej republike, a ktorý má úlohu postaviť za odplatu valcovňu drôtu pre podnik so sídlom v inom členskom štáte, konkrétne na území Rakúskej republiky, poskytuje služby v zmysle článkov 56 a 57 ZFEÚ.

23 Podľa ustanovení kapitoly 2 bodu 1 prílohy V aktu o pristúpení Chorvátska „článok 45 a článok 56 prvý odsek ZFEÚ sa plne uplatňujú vo vzťahu k slobode pohybu pracovníkov a slobode poskytovať služby zahrňujúce dočasný pohyb pracovníkov v zmysle článku 1 smernice 96/71/ES medzi Chorvátskom na jednej strane a každým zo súčasných členských štátov na strane druhej, iba ak v prechodných ustanoveniach v bodoch 2 až 13 nie je uvedené inak“.

24 Na účely preukázania, či sa dané prechodné ustanovenia môžu uplatniť, je potrebné overiť, či služba poskytovaná podnikom Danieli v rozsahu, v akom zahŕňa dočasné použitie chorvátskych pracovníkov pridelených danému podniku od chorvátskeho podniku, predstavuje poskytovanie služieb predpokladajúce dočasný pohyb pracovníkov, ako je uvedené v článku 1 smernice 96/71 medzi jednak Chorvátskom a jednak iným členským štátom v zmysle kapitoly 2 bodu 1 prílohy V aktu o pristúpení Chorvátska.

25 V zmysle článku 1 ods. 3 písm. c) smernice 96/71 sa táto smernica uplatní, pokiaľ podnik usadený v členskom štáte vyšle v rámci nadnárodného poskytovania služieb ako podnik, ktorý je dočasným zamestnávateľom alebo sprostredkovateľskou agentúrou, pracovníka užívateľskému podniku, ktorý je buď usadený, alebo vykonáva svoju činnosť na území iného členského štátu, a to za predpokladu, že medzi podnikom, ktorý vykoná také pridelenie, a pracovníkom existuje počas doby vyslania pracovnoprávny vzťah.

26 Článok 1 ods. 3 písm. c) smernice 96/71 sa teda môže uplatniť najmä na operáciu ako tú, ktorú chcel vykonať Danieli vo veci samej, keď podnik usadený v členskom štáte vyšle na účely plnenia zmluvy o poskytnutí služieb uzatvorenej s podnikom z iného členského štátu pracovníkov, ktorí sú mu pridelení od podniku so sídlom v treťom členskom štáte, keďže uvedená operácia spĺňa všetky podmienky stanovené v tomto ustanovení.

27 Podľa judikatúry Súdneho dvora dochádza k vysielaniu pracovníkov ich pridelením v zmysle článku 1 ods. 3 písm. c) smernice 96/71, ak sú splnené tri podmienky. Po prvé pridelenie pracovníkov je službou poskytnutou za odplatu, pričom pracovník zostáva v pracovnoprávnom vzťahu s podnikom – poskytovateľom služby bez toho, aby bola uzatvorená akákoľvek pracovná zmluva s užívateľským podnikom. Po druhé toho pridelenie sa vyznačuje skutočnosťou, že premiestnenie pracovníka do hostiteľského členského štátu predstavuje samotný cieľ služby poskytnutej zo strany podniku poskytovateľa. Po tretie v rámci takého pridelenia pracovník vykonáva svoje úlohy pod dohľadom a vedením užívateľského podniku (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. júna 2015, Martin Meat, C-586/13, EU:C:2015:405, bod 33 a citovanú judikatúru).

28 Konkrétne na účely určenia, či samotným predmetom poskytovania služieb je vyslanie pracovníkov do hostiteľského členského štátu, treba zohľadniť najmä všetky skutočnosti, ktoré by mohli indikovať, že poskytovateľ služieb nenesie dôsledky poskytovania, ktoré nie je v súlade so zmluvou (rozsudok z 18. júna 2015, Martin Meat, C-586/13, EU:C:2015:405, bod 35).

29 Tieto podmienky sú pritom splnené, ako uviedol generálny advokát v bodoch 46 až 49 svojich návrhov, operáciou zamýšľanou vo veci samej, ako bola pripomenutá v bode 26 tohto rozsudku.

30 Po prvé zo spisu, ktorý má k dispozícii Súdny dvor, vyplýva, že dotknutí chorvátski pracovníci mali zostať v pracovnoprávnom vzťahu s chorvátskym podnikom, ktorý ich za odmenu vyslal do podniku Danieli, bez toho, aby bola uzatvorená akákoľvek pracovná zmluva medzi nimi a uvedeným talianskym podnikom.

31 Po druhé z uvedeného spisu tiež vyplýva, že samotným predmetom poskytovania služieb dohodnutých medzi chorvátskym podnikom a podnikom Danieli bolo vyslanie chorvátskych pracovníkov do Rakúska s cieľom plniť zmluvu stavby valcovne drôtu uzavretú s rakúskym podnikom, pričom podnik Danieli niesol výlučnú zodpovednosť za plnenie tejto zmluvy.

32 Po tretie je nesporné, že chorvátski pracovníci, ktorí boli počas svojho vyslania v Rakúsku pridelení podniku Danieli od chorvátskeho podniku, mali vykonávať svoje úlohy pod dohľadom a vedením užívateľského podniku, t. j. podniku Danieli.

33 Z toho vyplýva, že zamýšľaná operácia vo veci samej v rozsahu, v akom zahŕňa dočasný pohyb chorvátskych pracovníkov poskytnutých podniku Danieli od chorvátskeho podniku, predstavuje poskytovanie služieb, ktoré predpokladá dočasný pohyb pracovníkov, ako je uvedený v článku 1 ods. 3 písm. c) smernice 96/71, medzi Chorvátskom a jedným členským štátom v zmysle kapitoly 2 bodu 1 prílohy V aktu o pristúpení Chorvátska.

34 Toto pridelenie pracovnej sily tiež patrí do pôsobnosti kapitoly 2 bodu 2 prílohy V aktu o pristúpení Chorvátska, podľa ktorého odchylne od článkov 1 až 6 nariadenia č. 492/2011 a do uplynutia obdobia dvoch rokov odo dňa pristúpenia budú súčasné členské štáty uplatňovať vnútroštátne opatrenia alebo opatrenia vyplývajúce z dvojstranných dohôd, ktorými sa upravuje prístup chorvátskych štátnych príslušníkov na ich trhy práce. Vylúčenie prideľovania pracovnej sily z pôsobnosti kapitoly 2 bodu 2 prílohy V aktu o pristúpení Chorvátska by totiž mohlo zbaviť toto ustanovenie veľkej časti svojho potrebného účinku (pozri analogicky rozsudok z 10. februára 2011, Vicoplus a i., C-307/09 až C-309/09, EU:C:2011:64, bod 35).

35 Naopak, uvedené pridelenie pracovnej sily nepatrí do pôsobnosti kapitoly 2 bodu 12 prílohy V aktu o pristúpení Chorvátska, ak – ako tvrdia Danieli a Komisia – sa ukáže, že výstavba valcovne drôtu, o ktorú ide vo veci samej, spočíva len v montáži, inštalácii a uvedení do prevádzky priemyselného stroja v už existujúcej štruktúre, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu. Takéto plnenia totiž nie sú, pokiaľ ide o Rakúsko, zahrnuté do výnimiek uplatniteľných na odvetvia nazvané „Stavebníctvo a príbuzné odvetvia“ a identifikované kódmi NACE 45.1 až 45.4.

36 V prejednávanej veci treba konštatovať, že právna úprava členského štátu, ktorý počas prechodného obdobia uvedeného v kapitole 2 bode 2 prílohy V aktu o pristúpení Chorvátska naďalej podmieňuje vyslanie v zmysle článku 1 ods. 3 písm. c) smernice 96/71 chorvátskych štátnych príslušníkov na územie tohto členského štátu získaním pracovného povolenia, je ako opatrenie, ktorým sa upravuje prístup chorvátskych štátnych príslušníkov na trh práce tohto členského štátu, v zmysle kapitoly 2 bodu 2 prílohy V aktu o pristúpení Chorvátska zlučiteľné s článkami 56 a 57 ZFEÚ (pozri analogicky rozsudok z 10. februára 2011, Vicoplus a i., C-307/09 až C-309/09, EU:C:2011:64, body 32 a 33).

37 Právna úprava, o ktorú ide vo veci samej, spĺňa všetky podmienky uvedené v predchádzajúcom bode.

38 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že články 56 a 57 ZFEÚ, ako aj kapitola 2 ods. 2 prílohy V aktu o pristúpení Chorvátska sa majú vykladať v tom zmysle, že členský štát má právo obmedziť vyslanie chorvátskych pracovníkov zamestnaných podnikom so sídlom v Chorvátsku požiadavkou pracovného povolenia, pokiaľ k vyslaniu týchto pracovníkov dôjde ich pridelením v zmysle článku 1 ods. 3 písm. c) smernice 96/71 podniku usadenému v inom členskom štáte na účely poskytnutia služby v prvom uvedenom členskom štáte týmto posledným uvedeným podnikom.

O druhej otázke

39 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa články 56 a 57 ZFEÚ majú vykladať v tom zmysle, že členský štát má právo požadovať, aby štátni príslušníci tretích štátov pridelení podniku so sídlom v inom členskom štáte prostredníctvom ďalšieho podniku, ktorý je takisto usadený v tomto inom členskom štáte, na účely poskytovania služby v prvom uvedenom členskom štáte mali pracovné povolenie.

40 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora činnosť podniku spočívajúca v prideľovaní pracovníkov za odplatu, pričom táto pracovná sila zostáva v pracovnoprávnom vzťahu s uvedeným podnikom bez toho, aby bola uzatvorená akákoľvek pracovná zmluva s užívateľom, predstavuje podnikateľskú činnosť spĺňajúcu podmienky stanovené v článku 57 prvom odseku ZFEÚ, a preto je potrebné ju považovať za službu v zmysle tohto ustanovenia (rozsudok z 11. septembra 2014, Essent Energie Productie, C-91/13, EU:C:2014:2206, bod 37).

41 Pokiaľ ide o spor vo veci samej, službu pridelenia pracovnej sily poskytuje podnik so sídlom v Taliansku užívateľskému podniku so sídlom v tomto členskom štáte, ktorý však používa túto pracovnú silu len v Rakúsku na účely plnenia poskytovania svojej služby.

42 Keďže ustanovenia článku 56 ZFEÚ sa musia uplatňovať na všetky prípady, keď osoba, ktorá poskytuje služby, ponúka tieto služby v inom členskom štáte, než je ten, v ktorom je usadená, nech by príjemcovia týchto služieb boli usadení kdekoľvek (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. februára 1991, Komisia/Francúzsko, C-154/89, EU:C:1991:76, bod 10), treba konštatovať, že takáto služba pridelenia pracovnej sily medzi dvoma podnikmi so sídlom v rovnakom členskom štáte, pokiaľ sa táto služba poskytuje na území iného členského štátu, než v ktorom má užívateľský podnik svoje sídlo, patrí do pôsobnosti článkov 56 a 57 ZFEÚ.

43 Okolnosť, že predmetné pridelenie pracovnej sily sa týka pracovníkov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretích štátov, nemá v tejto súvislosti nijaký vplyv (rozsudok z 11. septembra 2014, Essent Energie Productie, C-91/13, EU:C:2014:2206, bod 39).

44 Čo sa týka vysielania pracovníkov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretích štátov, podnikom poskytujúcim služby so sídlom v členskom štáte Únie, Súdny dvor už rozhodol, že vnútroštátna právna úprava, ktorá podmieňuje poskytovanie služieb na vnútroštátnom území podnikom so sídlom v inom členskom štáte vydaním administratívneho povolenia, predstavuje prekážku slobodného poskytovania služieb v zmysle článku 56 ZFEÚ (rozsudok z 11. septembra 2014, Essent Energie Productie, C-91/13, EU:C:2014:2206, bod 45).

45 O taký prípad ide práve v právnej úprave cezhraničného poskytovania služieb, o ktorú ide vo veci samej a ktorá spočíva v pridelení pracovnej sily z tretích štátov v Rakúsku.

46 V každom prípade vnútroštátna právna úprava patriaca do oblasti, ktorá nie je harmonizovaná na úrovni Únie, uplatniteľná bez rozdielu na každú osobu alebo podnik vykonávajúce činnosť na území dotknutého členského štátu, môže byť napriek svojmu obmedzujúcemu účinku na slobodné poskytovanie služieb odôvodnená, ak zodpovedá naliehavému dôvodu všeobecného záujmu a ak tento záujem ešte nie je chránený predpismi, ktorým poskytovateľ podlieha v členskom štáte, v ktorom je usadený, ak je primeraná na zabezpečenie uskutočnenia cieľa, ktorý sleduje, a ak nezachádza nad rámec toho, čo je na jeho dosiahnutie potrebné (rozsudok z 11. septembra 2014, Essent Energie Productie, C-91/13, EU:C:2014:2206, bod 48).

47 Oblasť vysielania zamestnancov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretích štátov, v rámci poskytovania cezhraničných služieb nie je v súčasnosti harmonizovaná na úrovni Únie. Preto je za týchto podmienok namieste preskúmať, či sa obmedzenia slobodného poskytovania služieb, ktoré vyplývajú z právnej úpravy dotknutej vo veci samej, javia odôvodnené cieľom všeobecného záujmu, prípadne či sú nevyhnutné na efektívne sledovanie tohto cieľa vhodnými prostriedkami (rozsudok z 11. septembra 2014, Essent Energie Productie, C-91/13, EU:C:2014:2206, bod 49).

48 V tomto ohľade je potrebné pripomenúť, že hoci snaha zabrániť narušeniu trhu práce predstavuje naliehavý dôvod všeobecného záujmu, pracovníci zamestnaní podnikom so sídlom v jednom členskom štáte, ktorí sú vyslaní do iného členského štátu s cieľom poskytnúť tam služby, nemajú snahu vstúpiť na

trh práce v tomto druhom členskom štáte, keďže sa po skončení svojej práce vracajú do krajiny pôvodu alebo pobytu (rozsudok z 11. septembra 2014, Essent Energie Productie, C-91/13, EU:C:2014:2206, bod 51).

49 Ak členský štát trvalo zachováva požiadavku pracovného povolenia pre štátnych príslušníkov tretích štátov, ktorí sú podniku pôsobiacom v tomto členskom štáte pridelení podnikom so sídlom v inom členskom štáte, presahuje to nevyhnutnú mieru potrebnú na dosiahnutie cieľa spočívajúceho v snahe o zabránenie narušeniu trhu práce (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. septembra 2014, Essent Energie Productie, C-91/13, EU:C:2014:2206, bod 56).

50 V tomto ohľade uloženie povinnosti podniku poskytujúcemu služby predložiť rakúskym orgánom informácie, ktoré potvrdzujú, že pracovníci z tretích štátov majú postavenie v súlade so zákonom, najmä pokiaľ ide o pobyt, pracovné povolenie a sociálne poistenie v členskom štáte, v ktorom ich daný podnik zamestnal, by týmto orgánom poskytlo záruky, pokiaľ ide o súlad so zákonmi postavenia pracovníkov a skutočnosť, že svoju hlavnú činnosť vykonávajú v členskom štáte, v ktorom má sídlo podnik poskytujúci služby, menej obmedzujúcim a rovnako účinným spôsobom ako dotknutá požiadavka pracovného povolenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. septembra 2014, Essent Energie Productie, C-91/13, EU:C:2014:2206, bod 57).

51 Takáto povinnosť by mohla spočívať v jednoduchom predchádzajúcom vyhlásení, ktoré by rakúskym orgánom umožnilo skontrolovať poskytnuté informácie a prijať nevyhnutné opatrenia v prípade nezákonnej situácie dotknutých pracovníkov. Uvedená povinnosť by navyše mohla nadobudnúť formu stručného oznámenia požadovaných dokumentov, najmä keď dĺžka vyslania neumožňuje vykonávať takúto kontrolu efektívnym spôsobom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. septembra 2014, Essent Energie Productie, C-91/13, EU:C:2014:2206, bod 58).

52 Okrem toho povinnosť, uložená podniku poskytujúcemu služby, vopred oznámiť rakúskym orgánom prítomnosť jedného alebo viacerých vyslaných zamestnancov, predpokladanú dĺžku ich pobytu a službu alebo služby, ktorých poskytovanie odôvodňuje vyslanie, by predstavovala rovnako účinné, avšak menej obmedzujúce opatrenie než požiadavka pracovného povolenia, o ktorú ide vo veci samej. Táto povinnosť by umožňovala daným orgánom kontrolovať rešpektovanie rakúskej právnej úpravy sociálneho zabezpečenia počas obdobia vyslania, pričom by sa zohľadnili povinnosti, ktorým tento podnik už podlieha v zmysle predpisov práva sociálneho zabezpečenia uplatniteľných v členskom štáte pôvodu. V spojení s informáciami poskytnutými uvedeným podnikom v súvislosti so situáciou dotknutých pracovníkov, ako boli uvedené v bode 50 tohto rozsudku, by takáto povinnosť dotknutým orgánom prípadne umožnila prijať nevyhnutné opatrenia na konci predpokladaného obdobia vyslania (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. septembra 2014, Essent Energie Productie, C-91/13, EU:C:2014:2206, bod 59).

53 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na druhú otázku odpovedať tak, že články 56 a 57 ZFEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že členský štát nemá právo požadovať, aby štátni príslušníci tretích štátov pridelení podniku so sídlom v inom členskom štáte prostredníctvom ďalšieho podniku, ktorí je takisto usadený v tomto inom členskom štáte, na účely poskytovania služby v prvom uvedenom členskom štáte mali pracovné povolenie.

O trovách

54 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. **Články 56 a 57 ZFEÚ, ako aj kapitola 2 ods. 2 prílohy V Aktu o podmienkach pristúpenia Chorvátskej republiky a o úpravách Zmluvy o Európskej únii, Zmluvy o fungovaní Európskej únie a Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu sa majú vykladať v tom zmysle, že členský štát má právo obmedziť vyslanie chorvátskych pracovníkov zamestnaných podnikom so sídlom v Chorvátsku požiadavkou pracovného povolenia, pokiaľ k vyslaniu týchto pracovníkov dôjde ich pridelením v zmysle článku 1 ods. 3 písm. c) smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb podniku usadenému v inom členskom štáte na účely poskytnutia služby v prvom uvedenom členskom štáte posledným uvedeným podnikom.**

2. **Články 56 a 57 ZFEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že členský štát nemá právo požadovať, aby štátni príslušníci tretích štátov pridelení podniku so sídlom v inom členskom štáte prostredníctvom ďalšieho podniku, ktorý je takisto usadený v tomto inom členskom štáte, na účely poskytovania služby v prvom uvedenom členskom štáte mali pracovné povolenie.**

Podpisy